

Σύσταση R(81) 16

της Επιτροπής Υπουργών των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης
για την εναρμόνιση των εθνικών διαδικασιών σχετικά με το άσυλο¹

Η Επιτροπή των Υπουργών, κατά τους όρους του άρθρου 15β του Καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης,

Θεωρώντας ότι σκοπός του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι η επίτευξη μεγαλύτερης ενότητας μεταξύ των μελών του,

Λαμβάνοντας υπόψη τη Σύμβαση του 1951 και το Πρωτόκολλο του 1967 σχετικά με το Καθεστώς των Προσφύγων,

Υπενθυμίζοντας τη φιλελεύθερη και ανθρωπιστική στάση των Κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης προς τους αιτούντες άσυλο και ιδιαίτερα την προσήλωσή τους στην αρχή της μη επαναπροώθησης, όπως συνάγεται από το ψήφισμα 67 (14) για την χορήγηση ασύλου σε πρόσωπα που κινδυνεύουν να διωχθούν και από τη Διακήρυξη για το Εδαφικό Άσυλο του 1977,

Λαμβάνοντας υπόψη τη Σύσταση 787 (1976) της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης για την εναρμόνιση των διαδικασιών αναγνώρισης,

Λαμβάνοντας υπόψη τις βασικές προϋποθέσεις που προκρίθηκαν γι' αυτό το θέμα από την Εκτελεστική Επιτροπή του Προγράμματος του UNHCR,

Λαμβάνοντας επίσης υπόψη τους γενικούς κανόνες για την προστασία του ατόμου από ενέργειες των διοικητικών Αρχών, που περιλαμβάνονται στην απόφαση 77 (31),

Επιθυμώντας να καθορισθούν οι εγγυήσεις, τις οποίες οι εθνικές διαδικασίες εξέτασης των αιτήσεων ασύλου πρέπει να προσφέρουν στους αιτούντες, και η θέσπιση για το σκοπό αυτό κοινών κανόνων,

Συνιστά στις Κυβερνήσεις των Κρατών μελών να εφαρμόζουν τους ακόλουθους κανόνες στη νομοθετική και διοικητική πρακτική τους :

1. Όλες οι αιτήσεις ασύλου πρέπει να εξετάζονται με αντικειμενικότητα και αμεροληψία.

2. Η απόφαση επί της αιτήσεως ασύλου πρέπει να λαμβάνεται μόνον από μία κεντρική Αρχή.

3. Σαφείς οδηγίες πρέπει να δοθούν στις αρμόδιες Αρχές συνοριακού ελέγχου, όπως επίσης και στις τοπικές Αρχές που καλούνται να επιληφθούν αιτήσεων ασύλου, προκειμένου να τις προωθήσουν στην κεντρική Αρχή. Αυτές οι οδηγίες πρέπει ιδιαίτερα :

ι. να επιστήσουν την προσοχή αυτών των Αρχών, ειδικά στην υποχρέωση σεβασμού της αρχής της μη επαναπροώθησης,

ιι. να απαιτείται από αυτές τις Αρχές να παρέχουν στην κεντρική Αρχή όλες τις δυνατές πληροφορίες για την εξέταση της αίτησης,

ιιι. να τονίζουν την ανάγκη να ληφθεί υπόψη η ιδιαιτερότητα της κατάστασης στην οποία ευρίσκεται ο αιτών άσυλο, περιλαμβανομένων τυχόν δυσκολιών που θα συναντήσει στην παρουσίαση της αίτησής του.

4. Όσο η κεντρική Αρχή, που αναφέρεται στην παράγραφο 2, δεν έχει λάβει απόφαση επί της αιτήσεως ασύλου, πρέπει να επιτρέπεται στον αιτούντα να παραμένει στο έδαφος του Κράτους, εκτός αν η αρμόδια κεντρική Αρχή έχει καταλήξει ότι η αίτηση προφανώς στηρίζεται σε λόγους που δεν έχουν σχέση με το άσυλο, ιδίως ότι είναι απατηλή ή ότι δεν συνδέεται ούτε με τα κριτήρια παροχής ασύλου κατά το άρθρο 1 Α (2) της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 ούτε με άλλα κριτήρια που να δικαιολογούν την παροχή ασύλου.

¹ Υιοθετήθηκε από την Επιτροπή των Υπουργών στις 5 Νοεμβρίου 1981.

Απόδοση στην ελληνική και επιμέλεια: Γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Αθήνα.

5. Κατά της (αρνητικής) απόφασης επί της αιτήσεως ασύλου πρέπει να υπάρχει δυνατότητα προσφυγής σε ανώτερη διοικητική Αρχή ή σε Δικαστήριο. Εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, πρέπει τουλάχιστον να υπάρχει αποτελεσματική δυνατότητα αναθεώρησης της απόφασης.

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας προσφυγής ή αναθεώρησης πρέπει να επιτρέπεται στον αιτούντα να παραμένει στη χώρα όσο η προσφυγή ή η αναθεώρηση εκκρεμεί, εκτός εάν έλθουν στο φως γεγονότα, τα οποία, εάν ήταν γνωστά στην κεντρική Αρχή κατά το χρόνο της αρχικής εξέτασης της αίτησης, θα την οδηγούσαν στην απόφαση ότι η αίτηση προφανώς βασιζόταν σε λόγους άσχετους ως προς το άσυλο.

6. Πρέπει να παρέχεται στον αιτούντα η αναγκαία καθοδήγηση ως προς τις ακολουθητέες διαδικασίες και πληροφόρηση για τα δικαιώματά του. Να απολαύει των αναγκαίων εγγυήσεων για την παρουσίαση της υπόθεσής του στις αρμόδιες Αρχές, και να έχει το δικαίωμα να εξετασθεί, εάν είναι αναγκαίο, με την παρουσία διερμηνέα.

Σε κατάλληλο στάδιο της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένης και της διαδικασίας της προσφυγής, πρέπει να επιτρέπεται η παράσταση δικηγόρου, όπως επίσης να παρέχεται η δυνατότητα ελεύθερης επικοινωνίας με το Γραφείο του UNHCR και επαφής με τις εθελοντικές οργανώσεις αρωγής προς τους πρόσφυγες.

7. Η απόφαση επί της αιτήσεως ασύλου πρέπει να κοινοποιείται στον αιτούντα. Στην περίπτωση αρνητικής απόφασης πρέπει να πληροφορείται με κατάλληλο τρόπο τους λόγους στους οποίους βασίσθηκε η απόφαση, και τις δυνατότητες προσφυγής ή αναθεώρησης που παρέχονται σ' αυτόν.

8. Όταν ο αιτών αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας, πρέπει να του χορηγείται έγγραφο που να πιστοποιεί την προσφυγική του ιδιότητα.

9. Πρέπει να προστατεύονται και να διασφαλίζονται ο εμπιστευτικός χαρακτήρας της αίτησης ασύλου, των δηλώσεων στις οποίες προέβη ο αιτών και τα άλλα στοιχεία του φακέλου του.

10. Τα Κράτη να επιζητούν την με κατάλληλα μέσα συνεργασία με το Γραφείο του UNHCR για θέματα που αφορούν στις αιτήσεις ασύλου.